

EUROOPA KOHTU OTSUS

4. oktoober 1983*

[...]

Subsiidiumidevastane menetlus – Kahju kannatavate poolte õigused

Kohtuasjas 191/82,

Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (Fediol), asukoht Brüssel, esindaja: *Rechtsanwalt* Dietrich Ehle, Köln, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, advokaadibüroo Ernest Arendt, 34 B rue Philippe-II,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: komisjoni õigusnõunik Peter Gilsdorf, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o komisjoni õigustalituse ametnik Oreste Montalto, Jean Monnet Building, Kirchberg,

kostja,

mille esemeks käesoleval menetlusetapil on tuvastada, kas Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (Fediol) esitatud hagi komisjoni 25. mai 1982. aasta teatise, milles keeldutakse subsiidiumidevastase menetluse alustamisest Brasiilia Liitvabariigist pärit sojakoogi impordi suhtes, tühistamiseks on vastuvõetamatu,

EUROOPA KOHUS

koosseisus: president J. Mertens de Wilmars, kodade esimehed P. Pescatore, A. O'Keefe ja U. Everling, kohtunikud Lord Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans, O. Due, K. Bahlmann, Y. Galmot ja C. Kakouris,

kohtujurist: S. Rozès,

kohtusekretär: P. Heim

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Fédération de l'industrie de l'huilerie de la CEE (edaspidi „Fediol“) esitas EMÜ asutamislepingu artikli 173 teise lõigu alusel hagiavalduse, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse 29. juulil 1982, ja palus tunnistada õigustühiseks 25. mai 1982. aasta teatis,

---

* Kohtumenetluse keel: saksa.

milles komisjon teavitas hagejat nõukogu 20. detsembri 1979. aasta määruse nr 3017/79 (kaitse kohta dumpinguhinnaga või subsideeritud impordi eest riikidest, mis ei ole Euroopa Majandusühenduse liikmed) (EÜT 1979, L 339, lk 1) artikli 5 lõike 5 kohaselt, et Brasiiliast pärit sojakoogi impordi suhtes ei alustataks subsiidiumidevastast menetlust.

- 2 11. oktoobril 1982. aastal esitatud dokumendiga palus komisjon kodukorra artikli 91 alusel Euroopa Kohtul teha kõigepealt otsus hagi vastuvõetavuse kohta.
- 3 Kohtutoimikust ilmneb, et 2. aprillil 1980 esitas Fediol kaebuse komisjoni peale, milles viitas Brasiilia Liitvabariigist pärit sojakoogi ekspordi subsideerimisele ja kutsus komisjoni üles alustama määruse nr 3017/79 kohast subsiidiumidevastast menetlust, et küsida Brasiilia valitsuselt selgitusi ja kehtestada ajutine tasakaalustav tollimaks.
- 4 Kõnealuses kaebuses, mida täiendati hiljem lisateabega, märgib Fediol, et Brasiilia subsideerib oma sojakoogi ekspordi erinevate meetmete abil: ühelt poolt avaldab Brasiilia ekspordipiirangute abil survet sojaubade omamaisele hinnale nii, et ta soosib sojaubade kasutamist mõistliku hinnaga riiklikus tööstuses; teiselt poolt kohaldab ta sooduskohtlemist sojakoogi ekspordi suhtes riiklike maksumeetmete abil, kehtestades erinevad tollimaksud sojaubade ja sojakoogi ekspordi suhtes ning andes krediitvõimalusi sojakoogi ekspordi suhtes. Nende meetmete eesmärk on väidetavalt soosida Brasiilia sojaseemnete jahvatustööstuse arengut ja nad põhjustavad tõsiseid raskusi Euroopa tööstusele, ohustades nii selle kasumlikkust.
- 5 Ei vaidlustata, et komisjon uuris praktikaid, mille üle Fediol kaebas, pidas läbirääkimisi Brasiilia valitsusega ja jõudis teatud tulemustele ning lõpuks hoidis ta hagejat kõnealuste aruteludega kursis.
- 6 30. septembril saatis Fediol komisjonile EMÜ asutamislepingu artikli 175 teise lõigu alusel teate, kutsudes teda üles alustama viivitamata subsiidiumidevastast menetlust Brasiilia vastu. Samas kirjutas teavitas ta komisjoni sellest, et ta algatab menetluse Euroopa Kohtus ning jättis endale õiguse pidada ühendust vastutavaks tasakaalustava tollimaksu kehtestamisest keeldumise tõttu talle tekitatud kahjude eest.
- 7 Komisjon teavitas 4. detsembri 1981. aasta teleksiga hagejat nende arutelude edusammudest, mida ta pidas GATTi subsiidiumidevastase koodeksi kohaselt Brasiilia esindusega, ja samal ajal teatas, et esialgu ei kavatsenud ta alustada subsiidiumidevastast menetlust.
- 8 Komisjon saatis 5. veebruaril 1982 hagejale 4. veebruari 1982. aasta töödokumendi, milles käsitletakse erinevaid Fedioli vaidlustatud Brasiilia meetmeid ühelt poolt ja Euroopa tööstuse kannatatud kahju teiselt poolt. Komisjon tõdeb kõnealuses memorandumis, et Brasiilia on juba tühistanud enamuse hageja vaidlustatud meetmetest ja et ülejäänud meetmete mõju oli lubada majanduslikult tähtsusetut subsiidiumi määra. Ta märgib, et neil asjaoludel näib subsiidiumidevastase menetluse alustamine „sobimatu“ ning tuletab meelde, et kohtutoimiku täielikul hindamisel võetakse arvesse lisaks Euroopa tööstuse huvidele ka tarbijate huve.
- 9 Komisjoni ametnike ja Fedioli esindajate kohtumine toimus 5. märtsil 1982. Pärast kõnealust kohtumist saatis komisjon 25. mail 1982 hagejale välissuhete peadirektoraadi

vastutava direktori allkirjaga kirja, milles osutas eespool nimetatud kirjavahetusele ja tões järgmist:

„Seetõttu ja nõukogu määruse (EMÜ) nr 3017/79 artikli 5 lõike 5 kohaselt on mul au teid teavitada, et komisjon ei alustanud Brasiiliast pärit sojakoogi impordi suhtes subsiidiumidevastast menetlust.

Ma sooviksin siiski lisada, et komisjon jälgib tähelepanelikult olukorra arengut kõnealuses sektoris, eriti siis, kui Brasiilia krediitpoliitika arengutendents tekitab teatavat muret nii tähtaegade kui määrade osas.”

- 10 Fediol esitas EMÜ asutamislepingu artikli 173 teise lõigu kohase tühistamishagi kõnealuse teatise peale.
- 11 Vastuvõetamatuse vastuväites väidab komisjon, et tema 25. mai 1982. aasta teatis on üksnes määruse nr 3017/79 artiklis 5 nimetatud teave ning et see ei hõlma otsust, millel oleks muu kohaldamisala. Komisjoni arvates ei anta siiski määruses, milles tunnustatakse ettevõtete ja liitude õigust esitada kaebus, neile ettevõtetele ja liitudele õigust nõuda subsiidiumidevastase menetluse alustamist. Komisjon rõhutab talle määruses antud laia kaalutusõigust ning märgib, et kõnealuse kaalutusõiguse kasutamine puudutab ühenduse ja mõjutatud kolmandate riikide majanduslikke ja poliitilisi huve. Komisjoni arvates ei ole kõnealuse määruse eesmärk kaitsta üksnes Euroopa tööstust, vaid ka ühenduse üldisi huve kogu nende keerukuses.
- 12 Neil asjaoludel on komisjon seisukohal, et 25. mai 1982. aasta kiri ei saanud olla artikli 173 teises lõigus nimetatud vaidlustatav meede ja et seetõttu on hagi vastuvõetamatu.
- 13 Hageja leiab omalt poolt, et määruses nr 3017/79 pannakse komisjonile kohustus alustada ametlikku uurimist artikli 7 kohaselt niipea, kui talle on esialgsel menetlusetapil esitatud piisavalt tõendeid subsiidiumi ja Euroopa tööstuse kannatatud kahjude olemasolu kohta. Kui need asjaolud on kindlaks tehtud, ei ole komisjonil enam kaalutusõigust neist asjaoludest tulenevate tagajärgede suhtes.
- 14 Sellest tulenevalt leiab hageja, et kui subsiidium ja sellest tulenev kahju on olemas, on ühenduse tootjatel õigus nõuda, et ühenduse pädevad institutsioonid võtaksid vajalikud kaitsemeetmed pärast asjaolude kindlakstegemist. Hageja leiab, et käesoleval etapil on tal õigus enda esitatud tõendeid arvesse võttes nõuda, et komisjon avaks määruse artiklis 7 sätestatud ametliku uurimise etapi.
- 15 Seda väidet tuleb hinnata määruses nr 3017/79 loodud uurimis- ja kaitsesüsteemi valguses. Hageja õigused tuleb määratleda kõnealuse süsteemi raames.
- 16 Artikli 5 lõigete 1 ja 3 sõnastuse kohaselt on ühenduse ettevõtetal või ettevõtete liitudel, kelle arvates neid kahjustab või ähvardab subsideeritud impordist tingitud kahju, on õigus esitada kaebus komisjonile või liikmesriigile, kes on kohustatud saatma selle komisjonile. Pärast kaebuse esitamist peavad liikmesriikide valitsused konsulteerima määruse artiklis 6 määratletud viisil.
- 17 Nende konsultatsioonide ulatus, mida komisjon peab kõnealusel etapil läbi viima, määratletakse artikli 6 lõikes 4, milles on näidatud iga otsuse suhtes esialgsel

konsultatsioonidel käsitletavat asjad, mis on järgmised: subsiidiumi olemasolu ja selle summa, kahju olemasolu ja ulatus, subsideeritud impordi ja kahju vaheline põhjuslik seos ning lõpuks nende meetmete laad, mis on asjakohased subsiidiumi põhjustatud kahju takistamiseks või heastamiseks.

- 18 Kui komisjon pärast neid erinevaid asju käsitlevaid konsultatsioone leiab, et kaebus ei sisalda selliseid piisavaid tõendeid, mis õigustaksid uurimise alustamist, peab ta teavitama sellest kaebuse esitajat.
- 19 Kui komisjon leiab, et on piisavalt tõendeid, mis õigustavad ametliku uurimise alustamist, peab ta artikli 7 kohaselt võtma mitmeid meetmeid asjaolu teatavaks tegemiseks, kaasa arvatud avaldamine Euroopa Ühenduste Teatajas, ning ta peab tegema uurimuse kas otseselt või kaudselt või koostöös liikmesriikidega. Artikli 7 lõigete 4, 5 ja 6 sõnastuse kohaselt peab kaebuse esitajatele olema kättesaadav komisjonile esitatud teave, v.a teatavad erandid. Komisjon peab kaebuse esitajad ära kuulama nende taotluse korral ja nad võivad samuti paluda komisjonilt võimalust kohtuda teiste pooltega, keda uurimine otseselt puudutab. Artikli 7 lõike 7 sõnastuse kohaselt võivad ühenduse ametiasutused kõnealusel etapil teha esialgseid otsuseid või võtta ajutisi meetmeid, mis peavad "viivitamata" jõustuma.
- 20 Selleks, et võimaldada kaotada või neutraliseerida subsiidiumi tekitatud mõjusid, on määruses sätestatud mitu meetet, mis seisnevad kõnealuste toodete päritolu- või ekspordiriigi kohustuste heakskiitmisel, ajutise või lõpliku tasakaalustava tollimaksu kehtestamisel.
- 21 Kohustusi käsitlevad üksikasjalikud sätted on sätestatud määruse artiklis 10, milles on sätestatud ka kohustuste mittetäitmisel korral võetavad meetmed. Komisjon kiidab kohustused heaks pärast artiklis 6 nimetatud konsultatsioone.
- 22 Artikli 11 kohaselt võib komisjon liikmesriigi palvel või omal algatusel kehtestada ajutise tasakaalustava tollimaksu, kui esialgsel uurimisel ilmneb, et subsiidium on olemas, ja kui on piisavalt tõendeid sellest tuleneva kahju kohta ning ühenduse huvid vajavad meetmeid menetluse käigus tekitatud kahjude takistamiseks. Selliste tollimaksude kehtestamise suhtes kehtib artiklis 6 sätestatud konsultatsiooni nõue, v.a eriti kiireloomulistel juhtudel. Artikli 11 lõikes 4 on sätestatud, et komisjon peab otsekohe teavitama nõukogu ja liikmesriike kõikidest ajutisi tollimaksu käsitlevatest otsustest.
- 23 Artikli 12 kohaselt, kui komisjoni lõplikult kindlaks tehtud asjaoludest ilmneb, et on olemas subsiidium ja sellest tulenev kahju ning ühenduse huvid vajavad ühenduse meetmeid, kehtestab nõukogu lõpliku tasakaalustava tollimaksu komisjoni ettepaneku põhjal pärast konsulteerimist kvalifitseeritud häälteenamusega.
- 24 Tuleb märkida, et artikli 13 lõike 1 kohaselt on määruses kehtestatud kas ajutised või lõplikud tasakaalustavad tollimaksud.
- 25 Eespool kirjeldatud menetluse järjekordsete etappe reguleerivate sätete võrdlusest ilmneb, et määruses tunnustatakse ühenduse tootjate õigustatud huvi subsiidiumidevastaste meetmete võtmisel ja et määruses määratletakse kõnealuste tootjate teatavad eriõigused, s.t õigus esitada komisjonile kõik tõendid, mida nad peavad asjakohaseks, õigus tutvuda kogu komisjoni käsutuses oleva teabega, v.a teatavad erandid, õigus olla nende taotluse

korral ära kuulatud ja õigus kohtuda muude sama menetluse pooltega ja lõpuks õigus saada teavet selle kohta, kui komisjon otsustab kaebuse käsitlemist mitte jätkata. Kui artiklis 5 sätestatud esialgse uurimise etapi lõpuleviimisel menetlused lõpetatakse, tuleb kõnealuses teabes avaldada vähemalt komisjoni peamised järeldused ja nende põhjuste kokkuvõte, nagu nõutakse artiklis 9 ametlike uurimiste lõpetamisel.

- 26 Kuigi on tõsi, et komisjon on talle määruses nr 3017/79 antud volituste kasutamisel kohustatud objektiivselt kindlaks tegema asjaolud, mis käsitlevad subsideerimispraktikate olemasolu ja ühenduse ettevõtetele neist tulenevate kahjude olemasolu, on tal siiski väga lai kaalutusõigus otsustada ühenduse huvide põhjal need meetmed, mis peavad käsitlema kindlakstehtud olukorda.
- 27 Määruse nr 3017/79 süsteemist tulenevaid kaalutlusi silmas pidades on vaja otsustada, kas kaebuse esitajatel on õigus esitada hagi.
- 28 Seetõttu näib kõigepealt selge – ka komisjon ei ole seda vaidlustanud – et kaebuse esitajatel on hagemisõigus siis, kui ühenduse ametiasutused on väidetavalt rikkunud määruses konkreetselt tunnustatud õigusi ehk õigust esitada kaebus ja eespool nimetatud õigusest tulenev õigus, et kõnealust kaebust uurib komisjon nõuetekohase hoolsusega ja kehtestatud korra kohaselt, õigus saada teavet määruses kehtestatud piirides ning lõpuks õigus saada teavet, mis hõlmab vähemalt määruse artikli 9 lõikes 2 tagatud selgitusi, kui komisjon otsustab mitte jätkata kaebuse käsitlemist.
- 29 Peale selle tuleb tunnistada, et kaebuse esitajatel on asutamislepingu artiklite 164 ja 173 aluseks olevate põhimõtete valguses õigus kasutada nii asjaolude hindamise kui määruses sätestatud kaitsemeetmete võtmise suhtes sellist kohtu kontrolli, mis on asjakohane ühenduse institutsioonidele kõnealuses valdkonnas antud pädevuse laadi seisukohalt.
- 30 Kui sellest järeldub, et kaebuse esitajaid ei või jätta ilma õigusest esitada Euroopa Kohtusse asju, mis võimaldaksid kontrollida, kas komisjon on järginud määrusega nr 3017/79 kaebuse esitajatele antud menetlustagatise ja kas ta on teinud asjaolude hindamisel ilmselgeid vigu, on jätnud arvesse võtmata olulised küsimused, mis on aluseks arvamusele, et subsiidiumid olid olemas, või on põhjendanud oma otsust nii, et see on võimu kuritarvitamine. Seetõttu peab Euroopa Kohus kasutama oma tavapäraseid kontrollivolitusi ametivõimude antud kaalutusõiguse üle, isegi kui tal ei ole pädevust sekkuda ühenduse asutustele eespool nimetatud määruses antud kaalutusõiguse kasutamisel.
- 31 Eespool toodust järeldub, et komisjoni suhtumine on ülemäärane, kuna ta peab iga määruse artiklis 5 kirjeldatud kaebuse esitajate esitatud hagi põhimõtteliselt vastuvõetamatuks. Nagu on näidatud eespool, on määruses tunnistatud, et ettevõtetele ja nende liitudele, keda kahjustavad kolmandate riikide subsideerimispraktikad, on õigustatud huvi ühenduse kaitsemeetme algatamise suhtes; seetõttu tuleb tunnistada, et neil on hagemisõigus neile määrusega antud õigusliku seisundi raames.
- 32 Seetõttu peab hageja esitama oma väited hilisemate menetluste käigus ja tõendama, et need kuuluvad talle määrusega nr 3017/79 ja asutamislepingu üldiste põhimõtete tagatud õiguskaitse piiridesse.
- 33 Kõikidel neil põhjustel tuleb hagi tunnistada vastuvõetavaks ja menetlus peab jätkuma.

Kohtukulud

34 Kohtukulude kandmine tuleks otsustada edaspidi.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

otsustab enne põhiküsimuse lahendamist:

1. Tunnistada hagi vastuvõetavaks.

2. Otsustada kohtukulude kandmine edaspidi.

	Mertens de Wilmars	Pescatore	O'Keefe	
Everling	Mackenzie Stuart	Bosco		Koopmans
Due	Bahlmann	Galmot		Kakouris

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 4. oktoobril 1983 Luxembourgis.

Kohtusekretäri nimel

Vanemametnik

H. A. Rühl

President

J. Mertens de Wilmars